

Verwysing: 20160922-4433
3/1/1/1/1/5
Navrae: Sien paragraaf 11

Omsendbrief: 0042/2016
Vervaldatum: 31 Maart 2018

Aan: Adjunk-direkteurs-generaal, Hoofdirekteure, Direkteure, Kringbestuurders, Hoofde: IBB-koördinerings- en -advies, Adjunkdirekteure by distrikskantore, en Prinsipale en Voorsitters van Beheerliggame van nie-artikel 21 gewone openbare skole

Kort opsomming: *Besonderhede van die finansiële toewysing aan nie-artikel 21-skole vir die 2017/18-boekjaar en riglyne vir die verkryging van goedere en dienste.*

Onderwerp: Nie-artikel 21 skole: Norme-en-standaarde-befondsing vir skole graad 1–12 — finansiële toewysing vir die 2017/18-boekjaar

1. Toewysing

Die provinsiale norme-en-standaarde (N&S)-toewysing vir u nie-artikel 21 skool vir die boekjaar vir die volgende drie jaar vir die tydperk vanaf 01 April 2017 tot 31 Maart 2020 is op SOBIS beskikbaar. Toegang daartoe kan soos volg verkry word :

- Teken aan op SOBIS.
- Kies "Public Ordinary".
- Kies u skool.
- Klik op "Proceed". Beweeg die pyltjie oor die "Administration" -keuse-item en klik op "Norms and Standards Allocation". Kies "N&S 2017/18".
- Druk die bladsy.

U aandag word op die volgende gevestig:

- 1.1 Toewysings word bereken ooreenkomstig die voorskrifte in paragraaf 108 tot 114 van die Nasionale Norme en Standaarde vir Skoolbefondsing (NNSSB) in Staatskoerant No. 29179, gedateer 31 Augustus 2006.
- 1.2 Volgens paragraaf 114 van die NNSBF, word Provinsiale Onderwysdepartemente toegelaat om minder as die aangeduide 2017 geteikende bedrag per leerders soos volgens die Nasionale Teikentabel wat gepubliseer is in Staatskennisgewing No. 12, Staatskoerant No. 40065 van 10 Junie 2016 gepubliseer is.

Nadat 'n omsigtige assessering van ons begroting gedoen is, sal die WKOD 'n 6,2% vermeerdering op die 2016 provinsiale teikentabel aanbring. Die geenskoolgelddrumpel vir 2017 sal R1 215 wees.

Provinsiale Teikentabel vir die skooltoewysing graad 1–12 (2017—2019)

	2017	2018	2019*
NK1 Geen gelde	1 215	1 313	1 387
NK2 Geen gelde	1 215	1 313	1 387
NK3 Geen gelde	1 215	1 313	1 387
NK4 Geen gelde	1 215	1 313	1 387
NK5 Geen gelde	1 215	1 313	1 387
NK4 Gelde betaalbaar	623	656	695
NK5 Gelde betaalbaar	215	227	240
Geenskoolgelddrumpel	1 215	1 311	1 387

* Syfers vir 2018 en 2019 (aangepas by geprojekteerde inflasiekoers) is die geprojekteerde nasionale teikens wat gekommunikeer is.

- 1.3 Die voorlopige N&S- toewysingsbriewe is op grond van die 2016 10de dag Kitsopname-leerderinskrywings bereken.
- 1.4 Die Wes-Kaapse Onderwysdepartement (WKOD) sal die leerderinskrywings van alle skole met die 2017 10de dag Opname nagaan. **Finale toewysingsbriewe** sal teen 17 Maart 2017 op SOBIS gepubliseer word.

Die fondse wat ooreenkomstig hierdie omsendbrief toegewys is, moet teen 31 Maart 2018 bestee wees.

2. Betalingskedule (WKOD 032-vorm)

2.1 Skoolgeldskole

Nie-artikel 21-skole moet voor 31 Maart 2017 hul N&S-toewysing vir die boekjaar wat op 31 Maart 2018 eindig op die WKOD 032-vorm in die vier kategorieë indeel, naamlik leer- en onderrigondersteuningsmateriaal (LOOM), plaaslike aankope, munisipale dienste en instandhouding. By ontvangs van die voltooide WKOD 032-vorm sal die WKOD die begrotings noukeurig bestudeer. Skole sal verwittig word indien hul vorms nie in orde is nie en versoek word om hersiene WKOD 032-vorms in te dien.

2.2 Geenskoolgeld-skole

- 2.2.1 20% van die totale N&S-toewysing, wat in April-Mei 2017 oorbetal word, moet teruggehou word om die lopende bedryfs- **nie-pesoneeluitgawes** te dek. Skole sal van hierdie bedrag in die N&S-toewysingsbrief ingelig word. Hou in gedagte dat die bedrag die skool moet deursien tot April 2018 wanneer betaling vir die volgende boekjaar ontvang sal word. Die oorblywende N&S-toewysing vir die boekjaar wat op 31 Maart 2018 eindig, moet voor of op

31 Maart 2017 op die WKOD 032-vorm in die vier kategorieë (kyk paragraaf 2.1 en 3.1 in hierdie verband) ingedeel word.

2.2.2 Daarbenewens sal die oordragbetalings aan alle nie-artikel 21-skole vir instandhouding, en vir munisipale dienste (vir daardie skole wat hul eie munisipalediensterekeninge betaal), soos volg betaal word: 50% van die begrote bedrae (soos volgens WKOD 032) sal in April–Mei 2017 betaal word en die oorblywende 50% in November 2017.

3. **Benutting van die toewysing**

3.1 Die N&S-toewysing is hoofsaaklik bedoel vir LOOM, plaaslike aankope, munisipale dienste, noodsaaklike daaglikse instandhouding van skoolgeboue, terreine en toerusting (niegeskeduleerde instandhouding), en ander lopende uitgawes (20% van N&S in die geval van geen-skoolgeld-skole). Eie inkomste, soos bedoel in paragraaf 6 hieronder, moet eers gebruik word om tekorte in bogenoemde verband te dek voordat dit aangewend word vir die finansiering van beheerliggaamposte.

Daar word vir 2017/18 voorgestel dat skole hul beskikbare toewysing soos volg tussen die onderskeie uitgawekategorieë behoort te verdeel:

- 30% vir LOOM bestellings vir 2018 waarvan 10% spesifiek vir biblioteekmateriaal gereserveer moet wees (elke leerder moet 'n handboek vir elke vak hê). Die voorraad skoolbiblioteekmateriaal moet jaarliks aangevul word totdat die totale getal items die minimum van die internasionale standaard van 10 items per leerder weerspieël. Sien paragraaf 3.1.1 hieronder vir die lys van items wat onder LOOM val.
- 20% vir plaaslike aankope
- 25% vir munisipale dienste. **(Skole moet egter begroot vir 'n groter persentasie as uitgawetendense dit noodsaak.)** 25% vir instandhouding

Die verskuiwing van fondse op die WKOD 032-vorm behoort teen 15 September 2017 gefinaliseer te wees.

3.1.1 Leer- en onderrigondersteuningsmateriaal (LOOM)

(a) Die Departement van Basiese Onderwys (DBO) definieer LOOM as enige materiaal wat onderrig en leer direk in die klaskamer of by die huis (tuiswerk) ondersteun en fasiliteer. Dit sluit die volgende in:

- Handboeke, leesboeke, naslaanboeke, voorgeskrewe werke, atlasse en woordeboeke
- Werkboeke
- Plakkate, kaarte en muurkaarte
- Opvoedkundige bordspeletjies
- Biblioteekmateriaal (fiksie en niefiksie), naslaanboeke, plakkate, en videos wat vooraf opgeneem is, DVD's, oudiokassette, CD's, CD-ROM's, multimedia, ens.
- Rekenaarsagteware en lisensies
- Hulpbronmateriaal vir opvoeders, leerders, klaskamers en biblioteek

- (b) Daar word van skole verwag om hul volle LOOM-toewysing te gebruik vir die aankoop van LOOM wat die implementering van die Kurrikulum en Assesseringsbeleidsverklaring (KABV) in hul klaskamers sal verryk en versterk. Skole word dus aangemoedig om hul LOOM-toewysing vir die aankoop van aanvullende handboeke, voorgeskrewe werke, atlasse, woordeboeke, werkboeke, plakkate, kaarte, muurkaarte, opvoedkundige bordspeletjies, biblioteekmateriaal (fiksie en niefiksie), naslaanboeke, video-opnames, DVD's, oudiokassette, CD's, CD-ROM's en rekenarsagteware, verbruikerstudies en gasvryheidstudies en die wetenskaplaboratoriumtoerusting te benut.
- (c) Onderhewig aan die volgende voorwaardes, kan skole minder geld aan LOOM toewys mits:
- elke leerder in die skool oor 'n handboek vir elke vak beskik en toegang tot ander LOOM-hulpbronne het;
 - die skool jaarliks 10% van die LOOM-toewysing vir die aankoop van biblioteekmateriaal gebruik het om die biblioteekvoorraad aan te vul en die totale getal items in die biblioteekvoorraad nou bestaan uit die minimum internasionale standaard van 10 items per leerder; en die beheerliggaam 'n formele besluit aangaande die afwyking geneem het. (Hierdie besluit van die beheerliggaam rakende die begroting wat aan 'n ouervergadering voorgelê word, moet verduidelik word en die bedrag wat per leerder aan LOOM bestee is, moet voorsien word. Hierdie besluit moet by die ouervergadering voorgelê word, ongeag of dit deur die kringbestuurder ondersteun word of nie.)
- (d) Hoe om LOOM te verkry: Nie-artikel 21-skole moet die voorgeskrewe prosedure volg in Bylae A.
- Waar geen amptelike kontrak in plek is nie, sal die WKOD In ooreenstemming met die Provinsiale Tesourie-instruksies die LOOM versoeke van alle nie-artikel 21-skole adverteer op die Geïntegreerde Verkrygingstelsel ("IPS") wat deur Ariba bestuur word. Hierdie stelsel laat kompeterende bieder toe in ooreenstemming met die wetgewing gepromulgeer ingevolge die Wet op die Raamwerk vir Voorkeurverkrygingsbeleid, 2000 (Wet 5 van 2000).
 - Skole moet alle LOOM-aanvullings kies uit die goedgekeurde nasionale katalogusse wat op die WKOD se webtuiste beskikbaar is by **<http://wcedonline.pgwc.gov/branchPS/LTSM/index.html>**
 - Vir bystand met die kies van skoolbiblioteekmateriaal moet skole met mnr Timothy Cloete, die EDULIS-koördineerder: Skoolbiblioteekdienste by tel. 021 957 9626 in verbinding tree. Die distrikskoolbiblioteekadviseur en/of bronesentrumkoördineerder mag ook in verband met die ontwikkeling van skoolbiblioteke gekontak word.

3.1.2 Munisipale dienste

- (a) Die N&S-toewysing aan skole is bedoel vir die betaling van, onder andere, hulle maandelikse munisipalediensterekening, bv. elektrisiteit, water, riool en vullisverwydering, (besikbaarheid- en gebruikskoste), maar sluit die betaling van eiendomsbelasting uit. Soos in die verlede, sal die staat die eiendomsbelasting op eiendom wat in die naam van die Provinsiale Regering van die Wes-Kaap (PRWK) of, onder sekere omstandighede, die Republiek van Suid-Afrika (RSA) geregistreer is, betaal.

- (b) Enkele skole het aangedui dat hulle nie hul eie munisipale dienste wil bestuur nie en hul rekeninge sal steeds deur die betrokke distrikskantore betaal word. Die distriksamptenare sal elke maand elke skool van afskrifte van sy rekeninge voorsien sodat dit nagegaan en daar bevestig kan word dat die rekeninge korrek is. **Die WKOD 032-bedrag verteenwoordig dit waarvoor die WKOD aanspreeklik sal wees en dit sal gebruik word om vir munisipale dienste te betaal. Skole sal aanspreeklik wees vir die vereffening van enige munisipale skuld aangegaan meer as waarvoor op die WKOD 032 begroot is.**
- (c) Nie-artikel 21-skole moet aan die hand van vorige jare se uitgawes aan hierdie dienste plus inflasieaanpassings, die bedrag bereken wat hulle opsy sit vir munisipale dienste en dit op die WKOD 032-vorm aandui. Hierdie bedrag, en instandhoudingsgelde, sal gelyktydig betaal word aan daardie skole wat die funksie aanvaar het. **Waar die N&S-toewysing vir munisipale dienste onvoldoende is, word daar van skole verwag om, waar nodig, die toewysing vanuit hul eie inkomste aan te vul.**
- (d) Skole moet steeds, onder andere, die besparingsmaatreëls wat in Bylae B aangedui word, toepas.
- (e) Eskom en die meeste munisipaliteite het aangedui dat hulle meters vir voorafbetaalde elektrisiteit aan skole beskikbaar kan stel. Dit sal skole in staat stel om hul elektrisiteitsverbruik beter te beheer.
- (f) **Waar dit blyk dat skole nie hul munisipale rekeninge vereffen nie, behou die WKOD die reg voor om fondse uit die N&S-toewysing terug te hou om uitstaande munisipalediensterekeninge namens die betrokke skole te vereffen.**

3.1.3 Daaglikse instandhouding

- (a) Daaglikse instandhouding sluit in die instandhouding van die terrein asook die skoonmaak, instandhouding, opknop, herstel en/of vervanging van spesifieke gedeeltes van skoolgeboue. **Gereelde instandhouding moet gedoen word om te verhoed dat skoolgeboue agteruitgaan en noodherstelwerk a.g.v. verwaarloosing nodig het. Waar die N&S-toewysing vir daaglikse onderhoud onvoldoende is, word van skole verwag om die toewysing aan te vul vanuit eie skoolfondse, waar nodig.** Skole moet begroot vir daaglikse instandhouding na gelang van die toestand van hulle skoolgeboue en terrein.
 - (c) Skole moet 'n begrote bedrag van sy jaarlikse toewysing vir daaglikse instandhouding terughou vir die instandhouding van toerusting wat gebruik word om die skoolterrein te verbeter, bv. onderhoud van die grassnyer, die aankoop van verf vir banke op die skoolterrein, en die aankoop van kalk en kunsmis.
 - (d) N&S-toewysings mag nie gebruik word vir daaglikse herstelwerk aan koshuise nie. Sodanige herstelwerk moet uit leerders se losiesgeld en -beurse befonds word.
- 3.2 Skole moet die toewysings vir die instandhouding van geboue, terreine en toerusting as 'n enkelbedrag op die WKOD 032-vorm aandui.

3.3 Waar nie-artikel 21 skole hul N7S-toewysings om watter rede ook al oorskry, sal die WKOD enige oorbesteding uit die volgende boekjaar se N&S-toewysing aan die skool verhaal. Dit behoort egter nie gesien te word as aanmoediging vir skole om hul N&S-toewysings te oorskry nie.

4. **Die N&S-toewysing mag NIE vir die volgende gebruik word NIE:**

- **Besoldiging van personeel wat deur die beheerliggaam aangestel is**
- **Nuwe geboue**
- **Koshuisuitgawes Lenings aan individue of ander inrigtingsVoertuie**

5. **Groot noodherstelwerk**

Ingevolge paragraaf 97 van die NNSSB aanvaar die WKOD verantwoordelikheid vir groot noodherstelwerk aan geboue, onderhewig aan die beskikbaarheid van fondse wat vir hierdie gebeurlikhede begroot is. Die volgende herstelwerk sal ooreenkomstig die prosedures in Omsendbrief 175/2000 oorweeg word:

KATEGORIE A

Ernstige skade as gevolg van natuurrampe, strukturele probleme en brande.

Die WKOD sal net verantwoordelikheid vir sodanige noodherstelwerk aanvaar as die koste meer as R10 000 beloop en mits voldoende fondse beskikbaar is.

Die WKOD sal, na eie goeddunke, dit oorweeg om 'n oordragbetaling vir die materiaal in betreklik **minder ernstige** gevalle te maak.

6. **Eie inkomste**

Ingevolge artikel 36(1) van die Suid-Afrikaanse Skolewet (SASW), 1996 (Wet 84 van 1996), moet beheerliggame alle redelike stappe doen om die staatshulpbronne aan te vul ten einde die gehalte van onderwys wat deur die skool aan alle leerders by die skool gebied word, te verbeter. Alhoewel geenskoolgeldskole nie verpligte skoolgeld (insluitende registrasiegelde) mag hef nie, word hulle aangemoedig om vrywillige bydraes (donasies) te vind en by fondsinsamelingsfunksies betrokke te raak.

7. **Verslagdoening**

7.1 Die goedgekeurde begroting van die skool moet jaarliks teen 01 Desember by die betrokke distrikskantoor ingedien word.

7.2 Alle skole moet binne 30 dae ná die einde van die kwartaal (uitgawes tot 30 Junie en 31 Desember) 'n WKOD 043-vorm (sesmaandelikse verslag) by die betrokke distrikskantoor indien. Fondse sal slegs aan skole oorbetal word indien bevredigende WKOD 043-verslae aangaande die finansiële aktiwiteite van vorige kwartale ontvang is. Artikel 43(5) van die SASW, vereis dat skole teen 30 Junie van elke jaar 'n afskrif van hul stel geouditeerde finansiële state vir die vorige boekjaar (vir die aandag van die betrokke distriksdirekteur) voorlê.

8. Verdere voorwaardes

- 8.1 Die beheerliggaam moet behoorlike beheer oor inkomste en besteding uitoefen soos uiteengesit in die *Handleiding: Basiese Finansiële Stelsel vir Skole, uitgereik deur die Departementshoof ingevolge Artikel 38(1) van die SASW*. Indien die lede van die beheerliggaam nie oor die nodige kundigheid beskik om hierdie funksie uit te voer nie, moet hulle iemand koöpteer wat hulle kan help.
- 8.2 Alle skoolfondse afkomstig van die staatstoewysing sowel as eie inkomste, moet aangewend word vir doeleindes wat direk met onderwys verband hou, soos bepaal in artikel 37(6) van die SASW, insluitend vir die aankoop van LOOM. Ingevolge WKOD-beleid mag handboeke en leesboeke nie gefotokopieer word nie aangesien dit neerkom op skending van die Wet op Outeursreg, 1978 (Wet 98 van 1978).
- 8.3 Die WKOD het die reg om skoolfondsrekords te ondersoek en op te tree teen enige lid van die personeel of beheerliggaam indien hy of sy betrokke is by die wanadministrasie van skoolfondse. Daarom moet skole alle bewyse van inkomste en uitgawes vir hierdie doel bewaar.

9. Aansoek om artikel-21-status

Aansoeke om te verander van nie-artikel 21-status na artikel 21-status moet op die aangehegte aansoekvorm (Bylae C) via die distrikskantoor ingedien word om Hoofkantoor voor 24 Februarie 2017 te bereik. Suksesvolle skole sal eers vanaf die aanvang van die daaropvolgende boekjaar artikel 21-status ontvang, d.w.s. met ingang van 01 April 2017.

Laat aansoeke sal daartoe lei dat artikel 21-status eers vanaf April 2018 toegeken word.

10. 2016/17 toewysing

Die fondse wat ooreenkomstig Omsendbrief 0063/2015 aan skole toegewys is, moet voor 31 Maart 2017 deur skole bestee word.

11. Kontaknommers vir navrae

Onderwerp	Naam	Telefoonnr.
WKOD 043-sesmaandelikse verslae en geouditeerde boekjaarstate	Distrikskantoor- Adjunkdirekteur: Korporatiewe Dienste	Toepaslike distrikskantoor
Indien van WKOD 032 (Klassifisering van N&S-toewysing)	Me P Phillips	021 467 2326
Aankoop van LOOM (WKOD 034) en plaaslike aankope (WKOD 026 vir nie-artikel 21-skole	Mnr B Le Keur Mnr B Stoffels	021 467 2094 021 467 2345
Oordragbetalings aan skole (N&S- toewysings)	Me M Paulsen	021 467 2271
Noodherstelwerk	Mnr GP Nieuwoudt	021 467 9347

eLeer EDULIS-koördineerder: Skoolbiblioteekdienste	Mnr C Walker Mnr T Cloete	021 467 2351 021 957 9626
Algemene navrae: Norme en standaarde (oordragbetalings uitgesluit)	Mnr L Sangqu Me A Bakubaku Mnr L van Wyk Faks:	021 467 2608 021 467 2041 021 467 2658 086 731 8900

GETEKEN: BK SCHREUDER

WAARNEMENDE HOOF: ONDERWYS

DATUM: 2016-09-27